

CSONGRÁDI LAP

VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Weisz Márk könyvkereskedése, hova a lap szellemi
részét illető közlemények, előfizetési és hirdetésidi-
jak küldendők.
Keziratok nem adatuak vissza.

Felelős szerkesztő: Éder János.
Kiadó- és laptulajdonos: Weisz Márk.

Előfizetési díj:
Egész évre 8 kor. Fél évre 4 kor. Negyed évre 2 kor.
Egyes szám ára 8 fillér.
Megjelen minden vasárnap reggel

A kisgazdáról.

Sajnos de való, hogy általában a kisgazda az emelkedő közterhek és igényei fokozása által nem is úgy gazdálkodik, mint apától látta. Már pedig megfelelő gazdasági eszközök nélkül silány igavonókkal a földet jól megmunkálni nem lehet; a gondosan megnem tisztított vetőmag gazat terem; csekély számú marha állomány után a földekből kivont táperő nem pótolható.

Nem vádként hozzuk fel ezeket a kisgazdák ellen, csupán rá mutatunk ezen jelenségekre s hozzatesszük, miszerint természetesnek találjuk, hogy a kisbirtokon való gazdálkodás belterjesebb irányban nem fejlődött. Természetesnek találjuk, mert a kisgazda nem igen olvas szaklapokat, szakkönyveket, melyekből a gazdálkodás fejlődéséről tudomást szerezhetne, nem látogat kiállításokat, nem hallgat felolvasásokat, melyekből ismereteit gyarapíthatná, nem tagja egyesületeknek, melyek a kisgazda gaz-

dálkodásának fejlesztésével foglalkoznak, végül nincs olyan szervezet, mely a kisgazda irányításával foglalkozik s a tőkének a gazdaságban való jövedelmező befektetésére megtanítaná.

A földmivelési kormányzatok már sokat tettek a múltban a kisgazda érdekében. Földműves iskolákat, baromfi-tenyésztési képző iskolákat állítottak fel, minta paraszt gazdaságokat szerveztek és állattenyésztési, tejgazdasági, szőlőszeti felügyelőségek, mind olyan intézmények, melyeknek hivatása, rendeltetése a kisgazda gazdálkodásának fejlesztése.

De a földműves iskolákból kikerülők nagyrésze a nagyobb gazdaságokba igyekszik szolgálatot keresni és ismereteit nem hasznosítja a saját gazdaságában a közjára.

Gondoskodni kellene tehát olyan szervezetről, mely a helyi érdekből kifolyólag kizárólag a helyi gazdasági ügyekkel foglalkozzék, mely a gazdákat egy érdekcsoportba tömörítse és a gazdálkodás fejlesztésére épen a tömörülés-

ben rejlő anyagi, értelmi és erkölcsi erővel közreműködjék.

A falusi gazdakör vezetői a faluból kerülnek ki s így hiányozni fog a szellemi képesség a vezetésre és gyakorlati irányításra. Ezt kaphatnók erre feleletül. Ez nem áll. Szervezzünk csak falusi gazdaköröket, Feladatuk ezeknek, hogy fokozzák a gazdák szakértelmét, gazdálkodásukat fejlesszék! Mindenek előtt igyekezzünk a kisgazdákat falusi gazdakörökbe csoportosítani, fejtsük ki előttük a tömörülésben rejlő erőt s győzzük meg őket, hogy anyagi boldogulásukat egymás kölcsönös támogatásával sikeresebben mozdíthatják elő. A mezei munka szünetelése alatt tartson fenn a gazdakör alkalmas helyiséget, járattasson földműveseknek való szaklapokat, szerezzon be hasznos olvasni valókat és nyújtson alkalmat arra, hogy a gazdák az olvasottak felett eszméiket kicserélhessék. Igyekezzék a gazdákat heti foglalkozásra buzdítani, keresse és jelölje meg irányát és fejlessze azt.

Ahol az iparnak csirái, ha még

TÁRCZA

Szakítás.

A Csongrádi Lap eredeti tárcája.

Nesztelen léptekkel jött be a szobába, hogy meglepje kedvesét. A férfi az asztalra ráborult és aludt. Munkája közben érte el az álom. Írásai szanaszét hevertek körülötte, a tolla még a kezében volt, de a tinta rég kiszáradt belőle.

A leány lassan közeledett feléje és ráhajolva a férfira, kiálló hajfürtjével megcsiklandozta a nyakát.

Halk, elfejtett nevetés követte mozgását. Ugy hangzott ez a nevetés ebben, a hideg éjtét szobában, mint a madárcsicsergés a börtön fenekén. Belekacagott a férfi fülebe és az ijedt mozdulattal nézett föl.

— Jó reggelt, édes!

Az egész arca mosolygott és vérpiros ajka csókra csucsorodott össze,

A férfi megdörzsölte eőbb szemét, mintha álmat akarta volna elűzni, majd magához szorítva a leány karcsu termetét, összecsókol mindent kis helyet arcán, a mi a fürtök közül kikandikált.

Jaj de hideg van itt nálad! Hogy tudsz így ülni aludni? Bizonyára egész éjjel lumpoltál valahol és most jöttél meg, — csicsertgett tovább a leány.

— Dehogyan lumpoltam, egész éjjel dolgoztam, s így nyomott el az álom.

— Igazat beszélsz?

— Nem hazudom, — szólt komolyan a férfi.

— Hát mit firkáltál itt egész éjjel össze? kérde, miközben az asztal fölé hajolt és nézte az egyenetlen sorokat.

— Bah, nem értek belőle semmit se.

A férfi kacagva vette ölébe a csöpséget és lezárta ajkát egy hosszú forró csókkal.

— Hát igazán szeretsz?

— Meddig?

— Amíg a szívem dobog.

A leány fölkapta fejét és erőszakosan kibontakozott karjaiból.

— Hazudsz! kiáltotta szinte félelmetesen.

A férfi egy percig megzavarodva nézett rá.

— De édes . . .

— Hazudsz! — kiáltotta most már szinte sírva a leány, — Te nem szeretsz engem, neked menyasszonyod van. . .

— De édes, igazán nem ételek. . . Beszélj világosabban.

— Igen csaló vagy, képmutató vagy. Eddig hittem szerelmedben, de most már meggyőződtem, hogy ki vagy. Mindent tudok. Tudom, hogy vőlegény vagy és azt a másikat csak pénzéért veszed el. De azért engem még mindig szeretni akarsz.

A férfi ámulva hallgatta a leleplezéseket és zavarral küzködve aig birt telelni.

— De édes cicám azért nem fog összedőlni a világ. Hisz magad mondtad, hogy csak pénzéért veszem el, ezentul is csak téged foglak szeretni, csak téged. . .

A leány heves zokogásba fakadt, majd el-el csukló hangon mondá:

— Hát mégis igazat beszéltem. Pedig csak tréfából gyanúsítottalak és te elárultad magad.

De édes Istenem! — kiáltott most már indulatosan a férfi — hisz előbb-utóbb ugyanis megmondtam volna. Ó belém boz-

oly jelentéktelennek is látszik azon házi ipar, igyekezék azt a gazdakör fejleszteni és a házi ipar termékeinek keressen helyben, vagy vidéken elhelyezést. Foglalkozzék a vezetőség a lakosság gazdálkodási rendszerével, annak hátrányaival; jelölje meg a javítandókat, figyelje meg a szomszédos községek gazdálkodásait, annak általános eredményeit, a jót igyekezék a helyi viszonyokhoz képest meghonosítani, a rosszra, mint intő példára rámutatni; foglalkozzék a népnek az anyagi boldogulását gátló szokásaival, mutasson rá általánosságban annak következményeire és igyekezék a bajokat egyesült erővel orvosolni. Szerezzen be baromfiakat, mozdítsa elő a baromfi tenyésztést; fejlessze a marha tenyésztést és igyekezék a mai vegyes marhaállományt nemesebb fajakkal felcserélni és buzdítsa a gazdákat takarmány termelésre és a föld termőképességének fokozására.

Támogassa a gazdákat jó vetőmagvak és gazdasági eszközök beszerzésében, ismertesse meg őket az okszerű gazdálkodáshoz szükséges, kisgazdáknak való gépekkel és egyéb eszközökkel, kísérelje figyelemmel a gazdálkodás terén előforduló újításokat, azok eredményét, egyes gazdasági termények vetésével e célra közösen bérelt kisebb területen tegyen kísérletet.

A kisgazdák ügyét felkarolni kell, még pedig komoly szándékkal és mielőbb. Ha lesz oly intézmény, oly szervezet, a mely irányítja, vezeti majd a kisgazdákat a helyes uton, jobban fognak ragaszkodni földjükhöz, mert az a kis föld ésszerű gazdálkodás mellett megélhetésüket, kenyérüket fogja jelenteni, de nem a nyomorúság kenyerét, hanem a tisztességes becsületes munka után méltán megérdemelt nyugodt, boldog megélhetést.

Indult s fölajánlotta a kezét és pénzét. Hisz tudod édes mily nehezen küzdök azért a nyomorúságos kenyérért. Nincs más menekés számomra, nem bírom ki így az életet.

— Mert gyáva vagy!

— Nem édes, nem vagyok gyáva, de nem vagyok elég erős, hogy megküzdjem a sorssal. Ez az egész emberiség baja. Pénzért még a boldogságunkat is föláldozzuk. Nem igaz, hogy a padlásszobában száraz kenyér mellett is van szerelem. A szerelmet csak a gazdag gondtalan emberek élvezik. Nem a szegény embernek való az. Mihasznom a szépségedből, a mosolyod nem terem ebédet s éhes vagyok a csókod után is.

— Rettenetes dolgokat beszélsz szolt borzadva a leány.

— De igazat. Ez a világrend logikus valami. Megtanít szenvedni s lemondani...

A leány szeméből pataként folyt a könny.

— Sirj édes sirj. Most jól esik, de majd ha kipadnak könnyeid, akkor elfogod felajánlta a szép almákat, a miket együtt almódunk... Sirj helyettem is, sirasd elveszett boldogságunkat... Most pedig menj, menj édes, mert kélnem még megbarom, mint gondtam.

A leány pedig csak állt ott némán, mozdulatlan. A férfi meg mintha csak magának beszélné, susogott a leánytársa a

UJDONSÁGOK.

— **Doktorrá avatás.** Beretvás (Steiner) Lipót földin. et f. hó 9-én délben a magyar kir. tudomány egyetem Alulájában ünnepélyesen az összes orvosi tudományok tudorává avatták. Gratulálunk!

— **Gőzhajó közlekedés a Tiszán.** A mult hét folyamán a gőzhajóközlekedés a Tiszán ugy Szolnok, mint Szeged felé megindult a mult évi menetrend szerint.

— **Rehabilitáció.** Mint általános tudva van Dr. Gulyás Ferencz Csongrádvármegye kir. tanfelügyelője ellen a szegedi bünyenyítő törvényszéknél feljelentést tettek. A feljelentés következtében a kir. tanfelügyelő ellen kénytelenek voltak fegyelmi eljárást indítani és egyuttal amennyiben a vád nagyon súlyos volt, állásától is fel kellett függeszteni. A napokban tartotta meg a szegedi kir. törvényszék büntető osztálya ebben az ügyben a végtárgyalást ahol kiűnt, hogy Dr. Gulyás Ferenczet alaptalanul jelentették fel, minek következtében a kir. büntető törvényszék a kir. tanfelügyelőt s vád és annak következménye alól felmentette. Dr. Gulyás Ferencz egyike volt a legtehetségesebb tanfériaknak és. már annak idejében, ugy Csongrádvármegyében, mint Szegedben, ahol lakott nagy részvétellel viseltettek iránta. Most midőn felmentették, illetve rehabilitálták, nincs semmi kétség, hogy állásába is vissza fogják helezni.

— **Viziták a legények elejét.** Régente vizitálás idején ez a szövegű nóta hangzott el legstürűbben a vizitálás alá kerülő legények ajkáról, ma azonban már más szövegű nótát kellene erre az alkalomra fabrikálni, mert mint a sorozó bizottság egyik magasabb rangú tagjától hallottuk, a környék legényeiből alig alkalmas 33 százalék, városunk legényanyaga valamivel jobb ugyan, mert 40 s néhány százalékot találtak alkalmasnak. Egyébként a város csak olyan csendes mint máskor, csak néha néha hangzik fel egy egy pántlikás kalapu legény ajkáról az elkeseredett nóta, mint egy jelképe annak, hogy soroznak nálunk.

— **Virtushodás.** Néhány jókedvű reguta f. hó 7-én este 7 órakor részeg fővel betértek a Pekete Sas vendéglőbe és bort kértek, amit a vendéglős a már ugyis részeg legényektől megtagadott. Ezen aztán ugy feldühödtek, hogy ott mindent ami a

szerelem nem nekünk való. Most a vér ugarral lenlünk, de néhány év múlva, ha belefárad a bizsergésbe, elalszik meg ásul. Nincs örök szerlem.

Kimerülten dült hátra helyére. Arca tűzben égett és szemével befelénézett, mint ha átakarná élni az elmondottakat.

Pedig talán maga s. m hitte el. Hisz olyan ez a szerelem, mint egy zenemű, egy remek költemény olyan, szelid tiszta, mint a bölcsőbeli alvó csecsemő, ha felnő, szilaj hatalmas lesz, mint az orkán.

Néma csönd állt be. A leány keble zihálása belvegyült az óra egyhangú ketyegésébe. Mindkettő hátradólt székében s úgy látszott, mintha aludtak volna. A leány végre nesztelenül kelt föl helyéről s az ajtó felé indult.

A férfi mintha nem is látta volna, behunyta szemét erősen. A másik még egyszer visszafordult. Könnyes szemei könnyörögve tapadtak arcára, de a férfi behunyott szemével is látta. Pedig nem akart látni, nem akart hallani. Küzdött önmagával és szerelmével.

Az ajtó halkán felnyílt és a leány kiszurrant. A férfi kinyitotta szemét mintha álomból kelt volna. Végig simította homlokát. A szoba türes volt beborult a sötétség.

— Vége! — hörgé. És sirt.

K. L.

kezelőgyükbe került összeverték. Ugyancsak ugy cselekedtek a Fehér Hattyú korcsmában is, Feljelentettek.

— **Öngyilkos munkás.** F. hó 6-án egy szerencsétlen munkás dobta el magát az életet. Szabó József 49 éves nő s 3 gyermek atyja a temetőben a harang súlytartó rudjára felakasztotta magát s mire ráakadtak meghalt. Az öngyilkosságot a temető csösz vette észre mikor hajnalban harangozni akart. Szabó valamikor jobb napokat élt, volt egy kis vagyonszája amit ő maga szerzett, de azt is ugy, mint az édes apjától örökölt vagyont elvitte a pálinka. Amerikába is járt a szerencsétlen ahol egy kis pénzt szerzett eleinte, de aztán megunt a dolgot s haza jött. A felesége kérte, hogy dolgozzon, keresett is munkát, azonban hamarjában nem kapott s ebeli elkeseredésében követte el végzetes tettetét.

— **Ismételtlen figyelmezteték a közönség,** hogy a léosztályozás a f. hó 13, 14 és 15 napjain fog a megtartatni a vásártéren (cédéla háznál). Nem vezetendők elő azon lovak, melyek a f. évben a 4 ik évet be nem töltik, valamint azon ménnek, melyek mint tenyésztésre alkalmasak vannak nyilvántartva, ezek helyett az „igazolvány“ mutatandó meg, S végül azon kancák melyeknek fiait még öt hétnél nem idősebbek ez azonban lótulajdonosokkal igazolandó.

— **A sorozás eredménye.** A csanyleki katonakötelezettekben az I. kor osztályból bevált 17, a II-ikből 6 a III-ikből 9, A tömörkényi ifjakból bevált I. 21. II. 9, III. 17. A csongrádi még nincs befejezve.

STECKENPFERD

LILIONTEJSZAPPAN

utolléphetetlen hatásu szepők eltávolítására és nélkülözhetetlen szer arc és bőrszépítésre mit számtalan ismertetéssel bizonyíthatunk Gyógytárakban, Drogeitakban, Illatszert és fodrasz üzletekben 80 fillérért kapható. Szintny páratlan hatású női kézápolás is Bergmann „Manera“ lilionkrémje, mely dobozokban 70 fillérért mindenütt kapható.

von. Bergmann & Co. Teschen a. E.

Hirdetmény.

A 88.000.1913. évi földmíveléstudgyi miniszteri rendelet alapján felhivatik a közönség, hogy leföldözött tejet a piacon csak ugy lehet árusítani, ha a tejnek leföldözött volta a kannán, vagyis az edényben feltűnő módon jelezve van. Jelzés nélkül forgalomba hozott tej árusítása kihágást képez, s büntetendő.

Csongrád, 1914. május 4.

ELŐLJÁRÓSÁG.

Önkéntes magán árverési hirdetmény.

Heringer Mihály és gyermekei tulajdonát képező, Csongrádon, Szentesi-körny 21. szám alatt fekvő beltelekes ház s ugyanazoknak 13 házrész bökényföldje, utóbbi kisebb részletekben is f. évi május hó 17. napján délelőtt 11 órakor **Dr. Grósz Arnold** csongrádi ügyvéd irodájában önkéntes magán árverésen eladatik.

Kikiáltási ár, melynek 10 százaléka az árverés előtt letétbe helyezendő, a házra 13.000 korona, a bökényre házrészekenként 240 korona. A kikiáltási áron alul az ingatlanok el nem adatnak,

— **Cserebogarak esztendője.** Régi megfigyelés szerint a cserebogarak, a gyümölcsösök nagy ellenségei, három éveként szoktak nagy tömegekben jelentkezni. A kilikus harmadik esztendő az idén van s ezért jó lesz, ha minden gazda csatlakozik az országos cserebogár irtás akciójához és saját érdekében gondosan irtja a kártékony vendégeket, mielőtt megjelennek.

RÉZHGŰNK, félréz és vaságy- gyermekágy, kocsi, szék, éjjeli szekrény szoba-klozet acél-sodrony ágybetét fa és vas rámpára sodrony nyugágy, kocsiülés, mozdó és ruha-fogas, szén és fatartók, töltők, patkány és egérfogók, szénlapát és horog, réz rudak, afrik madracz, — Szálloda éskórház és kerti berendezések stb. Legjutányosabban szállít **GARAI KÁROLY** vas és réz-butor készítő **ARADON.**

Csongrád község előjáróságától, 47411914. számhoz.

Pályázati hirdetés.

Csongrád község előjáróságánál üresedésben levő fogyasztási ügyvezetői állásra pályázat hirdettetik.

Éves fizetés 2549 kor. készpénz és a bírság jutalékából aránylagos rész, a megválasztott ügyvezető köteles, az állás elfoglalása előtt 600 korona összeget készpénzben, vagy óvadékképes értékpapírban letenni, s az állást a választás napjától számítandó 15 napon belül elfoglalni. A megválasztás a bérleti idő tartamára szól.

Felhívtnak mindazok kik ezen állást elnyerni óhajtnak, hogy kérelmüket, melyben életkoruk, eddigi foglalkozásuk, szak-képzettségük, hiteles okiratokkal igazolándók — a f. hó 15-ik napjáig Csongrád község iktató hivatalában adják be.

Csongrád, 1914. évi május 1.

SÓLYA GYULA
főjegyző.

HEGYI ANTAL
bíró.

Egy jól irni és olvasni tudó fiú tanulónak felvétetik, e lap kiadóhivatalában.

Gépraktár áthelyezés.

Tisztelettel értesítem a t. közönséget, hogy **varrógép raktáromat a Rosenberg Ede úr melletti helyiségből Nagys. Szarka Mihályné úrnő házában helyeztem át.** Az üresen maradt helyiséget akár azonnal is bérbe adom. érdeklődők ékszer üzletben kapnak felvilágosítást,

Dévai Sándor
ékszerész.

Értesítés
SZABÓ GÉZÁNK piac téren lévő háza egészben vagy két részben eladó, esetleg egy szobás lakás és üzlet helyiség azonnal kiadó, ugyanott egy kerékpár minden elfogadható áron azonnal eladó.

EGY IDEALIS csukamájolaj KÉSZÍTMÉNY

és az is marad a majdnem negyven éves bűnének örvendő **Scott-féle emulsió.** Mert az ebben foglalt finom norvég (Lofoter) gőzhalolaj a Scott-féle eljárás szerint finom csepecskékre oszlik és ezáltal a gyenge szerzet mellett könnyen emészthető úgy, hogy ezen szokatlanul gazdag tápanyag alkotórészei a szervezetbe közvetlenül átmennek. Ha még figyelembe vesszük azt is, hogy a

Scott-féle emulsió

tejfelszerűen édes ízű, könnyen megértjük, hogy ezt a készítményt úgy nagy, mint kicsi szívesen szedi.
Anyák ezer számára adják ennélfogva gyermekeiknek erősítőül csukamájolaj helyett a Scott-féle csukamájolaj emulsiót. Orvosok ezer számára rendelik ezen megbízhatónak ismert erősítő szert. A Scott-féle emulsió úgy öregnek, mint fiatalnak egyformán ajánlatos, csak hogy igazi Scott-féle emulsióknak kell lennie.

Egy eredeti üveg ára 2 korona 50 fillér. Minden gyógyszertárban kapható. Ha ezen lapra hivatkozva 50 fillér értékű bélyeget küld **SCOTT & BOWNE** Ges m b H címére, Wien VII akkor egy gyógyszertár utján próbaadagot küldünk.

„Club“ Cigarettapapír
csak az a valódi
amelyen az itt lenyomott
védjegy van,
Minden könyv 100 lapot tartalmaz
Utánzatoktól amelyek mind silányok
ovakodjanak.

Sirolin „Roche“
biztos, hatásu tartós köhögésnél,
a légutak hurutainál, hörghurut és **asthmánál.**
Influenza és tüdőgyulladások után a jóízű
Sirolin „Roche“-al való **hosszabb** kúra megvéd az összes
ártalmas következményektől. **SIROLIN „Roche“** oldólag és
fertőtlenítőleg hat; elősegíti az etvágyat és emésztést.
Sziveskejük a gyógyszertárakban határozottan, Sirolin „Roche“-t kérni.

Orvosok

ajálják mert a legjobb szer köhögés ellen

a **KAIZER-téle**

Mell Karamellák

a 3 hársfával

Milliók

használják

KÖHÖGÉS

rekedség, katarus, elnyálkásodás, görcsös és számarköhögés ellen

6100 bizonyítvány orvosok és magánosoktól kezelsedik a biztos eredményt.

Nagyon kellemes étvágygerjesztő és jó ízű cukorka

Csomagja 20—40 fillér. Dobozba 60 fillér. kapható:

Weisz Béla és Barna Henrik gyógyszerészeknél Csongrádon és minden gyógyszerertben

„Csak tüvegben tessék venni!”

Kaphatók:

Csongrádon

Szentesen

Kunstmártonban

Ifj. Hatvani György
Piroska Ferenc
Váradi Jakab
Klein Ferencnél

Dobray Sándor
Eisler Lajos
Horváth I. és Társa
Ifj. Kovács Sándor
Sarkady Nagy Ferencz

Kádár József
Klein Adolf
Kövecz Endréné Molnár János utóda

Johann Maria Farina Gegenüber dem Rudolfsplatz

csak ez a valódi

kölniviz, kölniviz-pouder és kölniviz-szappan.

Kapható drógériákban, gyógyszerházakban és illatszertárakban.

Ne tessék elfogadni

Kölniviz-szappant, kölnivizet és pouder, ha nincsen rajta az eredeti és egyedül valódi, de sokszor utánozott JOHANN MARIA FARINA *Gegenüber dem Rudolfsplatz*. Akkor sem kell elfogadni helytelen és utánozott kölnivizet, kölniviz-pouder és kölniviz-szappant ha az itt jelzett eredeti készítmény nem volna kapható az Ön lakhelyén, mert a világhírű cég magyarországi képviselője;

HOLCZER EMIL ZOLTAN Budapest, VIII, ker., Szigetvari-u. 16. sz.

egyszerű levelezőlapra azonnal válaszóval közli hol szerezhető be az **eredeti minőség!**

Ujdonság Csodaréztrombita

Bárki egy óra alatt megtanulhat rajta bármilyen nótát játszani. A „Csodaréztrombita” rendkívül erős vastag sárgarézből van készítve, könnyen fújható, 45 cm. hosszú, szép, tartós billentyűkkel ellátva áratokkal, iskolával és egy hasznos ajándékkal

csak 6 korona.

Wagner „Hangszerkirály”

országszerte elismert elsőrendű hangszeráruháza BUDAPEST. József-körút 15. — Fényképes hangszerárjegyzék ingyen

OVASI FIGYELEM A PONTOS CZIMRE ÉS HAZSZAMRA

Nyomatott Weisz Mark könyvnyomdáján Csongrád.

